

Universiteit
Leiden

The Netherlands

Towards a universal law governing the international civil service: a coalescence of international administrative law amid a proliferation of tribunals

Morgan-Foster, J.G.

Citation

Morgan-Foster, J. G. (2026, January 28). *Towards a universal law governing the international civil service: a coalescence of international administrative law amid a proliferation of tribunals*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4288201>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4288201>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

SAMENVATTING (DUTCH SUMMARY)

NAAR EEN UNIVERSEEL RECHT VOOR DE INTERNATIONALE AMBTENARIJ EEN SAMENSMELTING VAN INTERNATIONAAL ADMINISTRATIEF RECHT TE MIDDEN VAN EEN PROLIFERATIE VAN TRIBUNALEN

Dit proefschrift heeft betrekking op Internationale Administratieve Tribunalen (IAT's), de organen voor de beslechting van geschillen tussen medewerkers en de administratie van internationale organisaties. Aangezien internationale organisaties niet onder de jurisdictie van het gastland vallen, kan een medewerker de internationale organisatie die hem tewerkstelt niet zomaar voor een nationale rechtbank dagen om een geschil te beslechten. De internationale ambtenarij heeft dus een afzonderlijk rechtssysteem nodig waarbij de organisatie geen immuniteit heeft, en IAT's zijn deze rol gaan vervullen. Beginnend met de oprichting van het Administratieve Tribunaal van de Volkenbond in 1927, dat na de ontbinding van de Volkenbond verder ging als het Administratieve Tribunaal van de Internationale Arbeidsorganisatie, is het aantal IAT's nu gegroeid tot bijna dertig.

Dit proefschrift gaat ook over het speciale juridische regime dat door IAT's wordt toegepast, dat bekend staat als internationaal administratief recht. Dit regime bestaat omdat IAT's opereren binnen een unieke juridische ruimte, waarin geschillen worden beslecht tussen een internationale organisatie en een persoon die in dienst is van die organisatie. Geen van beide partijen zijn staten, oorspronkelijk de enige subjecten van internationaal recht, en de juridische kwesties die zich voordoen binnen dit regime hebben specifiek en uniek betrekking op arbeidsgeschillen. Het nationale recht bevat weliswaar materiële regels met betrekking tot arbeidsaangelegenheden, maar roept de vraag op welk nationaal recht moet worden toegepast, aangezien internationale organisaties bestaan uit medewerkers van vele nationaliteiten. Bij toepassing van het nationale recht van de medewerker zouden verschillende medewerkers uitsluitend op grond van hun nationaliteit aan verschillend recht zijn onderworpen. Bij toepassing van het nationale recht van het gastland, zouden internationale ambtenaren onderworpen zijn aan verschillende regels op grond van hun verschillende standplaatsen, zelfs als ze in dezelfde organisatie werkten. Er was dus een autonome reeks regels nodig. Dit geheel van regels is het internationaal administratief recht. Hoewel de precieze aard van dit recht moeilijk te categoriseren is en er ruimte is voor discussie, is het door Amerasinghe, een

vooraanstaand commentator, beschreven als ‘een speciale tak van het internationaal publiekrecht.’

Dit proefschrift gaat over beide onderwerpen — IAT's en het recht dat door hen wordt toegepast, internationaal administratief recht — en meer in het bijzonder over de wijze waarop de IAT's daaraan vormgeven. Het feit dat elke IAT eigen jurisprudentie heeft ontwikkeld, is niet verrassend. Dit is immers wat alle rechtbanken en tribunalen doen. Dit proefschrift zoekt echter naar datgene wat het collectieve werk van het groeiende aantal IAT's overstijgt. Het zoekt naar een geheel dat groter is dan de som der delen, met als doel om tussen het snel groeiende aantal tribunalen een ontluikende gemeenschappelijke jurisprudentie van internationaal administratief recht aan het licht te brengen.

In het bijzonder beoogt dit proefschrift de volgende onderzoeksvraag te beantwoorden: *Wat is het resultaat geweest van de snelle proliferatie van IAT's? Is het recht dat van toepassing is op het internationale ambtenarenapparaat gefragmenteerd geraakt of hebben IAT's een gemeenschappelijke jurisprudentie ontwikkeld op het gebied van internationaal administratief recht?*

Om deze onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden is een grondig begrip van IAT's noodzakelijk. De hoofdstukken 2 en 3 zijn hieraan gewijd. Hoofdstuk 2 schetst de institutionele evolutie van internationale administratieve tribunalen. Daarin wordt uitgelegd dat IAT's inmiddels standaardonderdelen zijn geworden van veel internationale organisaties, maar dat dit niet altijd het geval is geweest. Lange tijd bestond slechts een handvol IAT's en in de tijd daarvoor was de behoefte aan IAT's niet eens duidelijk en zelfs niet algemeen geaccepteerd of erkend. Dit hoofdstuk gaat dieper in op deze kwesties en schetst de institutionele ontwikkeling van IAT's in de internationale gemeenschap. Het begint met een bespreking van de behoefte aan IAT's en de juridische grondslag voor hun oprichting. Daarna wordt gekeken naar de toename van het aantal IAT's en de langlopende debatten over hun mogelijke fusie of harmonisatie van hun werk. Het hoofdstuk bespreekt vervolgens de herziening van gerechtelijke uitspraken door het Internationaal Gerechtshof en de groei van de beroepstribunalen daarna. Na een korte beschrijving van de werking van een typische IAT, geeft het hoofdstuk een overzicht van elk van de verschillende bestaande IAT's.

Hoofdstuk 3 onderzoekt de rechtsbronnen die door IAT's worden toegepast. Deze bronnen worden gegroepeerd in twee wezenlijk verschillende categorieën: 'op zichzelf staande' en 'universaliserende' bronnen. De op zichzelf staande bronnen van internationaal administratief recht zijn de bronnen die specifiek zijn voor een bepaalde organisatie, met inbegrip van de arbeidsovereenkomst, het personeelsstatuut en het personeelsreglement, de bulletins, circulaire, handboeken en publicaties van de organisatie, het oprichtingsbesluit van de organisatie; besluiten en resoluties van het plenaire orgaan van de organisatie of een ander besluitvormingsorgaan en de praktijk van de organisatie. Vervolgens onderzoekt het hoofdstuk de 'universaliserende' bronnen van internationaal administratief recht, dat wil zeggen de bronnen, waarnaar steeds vaker wordt verwezen, die 'naar buiten gericht' zijn en die dus door meerdere IAT's gezamenlijk kunnen worden overgenomen. Hieronder vallen algemene rechtsbeginselen, internationaal recht en beslissingen van andere internationale administratieve tribunaal. Deze 'universaliserende' bronnen leiden ertoe dat een universeel recht voor het internationale ambtenarenapparaat gestalte krijgt, zo concludeert het hoofdstuk.

Het tweede deel van dit proefschrift is gewijd aan het beantwoorden van de hierboven gestelde onderzoeksvraag. Deze vraag is verder onderverdeeld in drie subvragen: (1) *In welke mate verwijzen IAT's naar gemeenschappelijke principes of een gemeenschappelijk corpus van recht bij het bereiken van hun conclusies?* (2) *Kan een gemeenschappelijke jurisprudentie worden afgeleid uit de mate waarin IAT's naar elkaar verwijzen (kruisbestuiving)?* (3) *Kan een gemeenschappelijke jurisprudentie worden geïllustreerd door een onderzoek van verwijzingen naar een gedeelde set van internationale mensenrechteninstrumenten?* Het proefschrift begint de eerste deelvraag al te beantwoorden in hoofdstuk 3 met de bespreking van 'universaliserende' rechtsbronnen. In het bijzonder toont het aan dat IAT's verwijzen naar een gemeenschappelijke set van algemene principes en een gemeenschappelijk rechtscorpus (internationaal recht) om tot hun conclusies te komen.

Gelet op de inhoudelijke omvang, wijdt het proefschrift vervolgens volledige hoofdstukken aan het beantwoorden van de tweede en derde deelvraag van de onderzoeksvraag. Hoofdstuk 4 behandelt het fenomeen van 'kruisbestuiving', dat wil zeggen dat een IAT in zijn redenering verwijst naar een beslissing van een andere IAT. Eerst wordt de jurisprudentie van de tribunaal die het meest actief betrokken zijn bij kruisbestuiving onder de loep genomen, waaronder het Administratieve Tribunaal van de Wereldbank, het Administratieve Tribunaal van het Internationaal Monetair Fonds, het Geschillengerecht van

de Verenigde Naties, het VN-Tribunaal van Beroep, het Administratieve Tribunaal van de Aziatische Ontwikkelingsbank, het Administratieve Tribunaal van de Raad van Europa en het Administratieve Tribunaal van de Afrikaanse Ontwikkelingsbank. Vervolgens wordt de jurisprudentie beoordeeld van de tribunalen die regelmatig aan kruisbestuiving doen, waaronder het Administratieve Tribunaal van de NAVO, het Administratieve Tribunaal van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, het Administratieve Tribunaal van de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling, het Administratieve Tribunaal van het Gemenebestsecretariaat, het Administratieve Tribunaal van het Europese Ruimteagentschap en het Administratieve Tribunaal van de Bank voor Internationale Betalingen. Tot slot wordt gekeken naar de tribunalen die het meest terughoudend zijn geweest met deze praktijk, waaronder het Administratieve Tribunaal van de Internationale Arbeidsorganisatie, het Administratieve Tribunaal van de Organisatie van Amerikaanse Staten en het Administratieve Tribunaal van de Inter-Amerikaanse Ontwikkelingsbank. De tweede helft van het hoofdstuk onderzoekt de kwestie van kruisbestuiving aan de hand van de meest invloedrijke zaken. Het hoofdstuk concludeert dat de praktijk van kruisbestuiving leidt tot de uitkristallisatie van een universeel recht dat het internationale ambtenarenapparaat regelt.

Hoofdstuk 5 gaat in op de praktijk van IAT's die verwijzen naar internationale mensenrechteninstrumenten. In dit hoofdstuk worden meer dan 400 beslissingen van zo'n twintig IAT's onder de loep genomen waarin wordt verwezen naar internationale mensenrechteninstrumenten. Interessant genoeg blijkt dat de overgrote meerderheid van de zaken waarin internationale mensenrechteninstrumenten worden aangehaald, betrekking heeft op drie belangrijke gebieden: non-discriminatie, rechten op een eerlijk proces en economische rechten. Het hoofdstuk wijdt daarom aparte paragrafen aan deze drie gebieden en gaat vervolgens in op verschillende andere internationale mensenrechten waarnaar IAT's verwijzen, zoals het recht op privacy, het recht op vrije meningsuiting, het recht om niet willekeurig van de nationaliteit beroofd te worden en het recht op rechtvaardige en gunstige arbeidsvoorwaarden. Het hoofdstuk concludeert dat IAT's nu weliswaar regelmatig verwijzen naar internationale mensenrechteninstrumenten, maar dat de toepassing van deze rechtsbron inconsistent is, variërend van sommige uitspraken waarin wordt geweigerd om de directe toepasbaarheid ervan te erkennen tot andere uitspraken waarin het als hogere rechtsbron wordt beschouwd.

Aan de hand van de bevindingen in de hoofdstukken 2 tot en met 5 geeft hoofdstuk 6 een antwoord op de hoofdonderzoeksvraag. In dit verband wordt geconcludeerd dat de proliferatie van IAT's niet tot grote fragmentatieproblemen heeft geleid. De verschillende IAT's ontwikkelen eerder een gemeenschappelijke jurisprudentie van internationaal administratief recht door steeds vaker te verwijzen naar gemeenschappelijke algemene principes, door de snel groeiende praktijk van kruisbestuiving en door de frequente verwijzing naar gemeenschappelijke internationale mensenrechteninstrumenten. Het hoofdstuk gaat vervolgens in op de mogelijke toekomst van het internationaal administratief recht, waarbij gebruik wordt gemaakt van de ervaring van het internationaal publiekrecht toen dit de groeipijnen van fragmentatie en proliferatie doormaakte. Het eindigt met enkele aanbevelingen voor toekomstig onderzoek en conclusies.